

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN/ NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V2

MEI/JUNIE 2025

LIMPOPO

PUNTE: 40

TYD: 1½ uur

Hierdie vraestel bestaan uit 11 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. MOENIE probeer om die hele vraestel te lees nie. Raadpleeg die INHOUDSOPGAWES op die volgende bladsy en merk die vraagnommer oor die teks wat jy hierdie jaar bestudeer het. Lees hierdie vraag aandagtig deur voor jy dit beantwoord.

2. Hierdie vraestel bestaan uit TWEE afdelings:

AFDELING A: Drama (40)

AFDELING B: Kortverhale (40)

3. Beantwoord die vrae in EEN van die afdelings:

AFDELING A: DRAMA

Beantwoord die vrae oor die drama (*Perdekrag*) wat jy bestudeer het.

OF

AFDELING B: KORTVERHALE

Beantwoord die vrae oor AL TWEE kortverhale wat jy bestudeer het.

4. Volg die instruksies aan die begin van elke afdeling noukeurig.
5. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.
6. Laat 'n reël oop ná elke antwoord.
7. Voorgestelde tydsindeling:

AFDELING A: 90 minute

OF

AFDELING B: 90 minute

8. Skryf netjies en leesbaar....

INHOUDSOPGAWE

Kies SLEGS die afdeling wat jy bestudeer het.

AFDELING A: DRAMA		
Beantwoord slegs die EEN vraag.		
VRAAGNOMMER	PUNTE	BLADSYNOMMER
1. <i>Perdekrag</i>	40	4
OF		
AFDELING B: KORTVERHALE		
Beantwoord AL TWEE kortverhale.		
2. "Die stem van 'n kind"	20	8
EN		
"Koning Leeu se geskenke"	20	10

AFDELING A: DRAMA

Hierdie afdeling bestaan uit EEN vraag.

VRAAG 1: PERDEKRAG – Cecilia du Toit

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS A

LUCKY:	Nog nege-en-negentig uur in hierdie goor plek. (<i>Hy voel-voel na sy selfoon en onthou dat dit gekonfiskeer is.</i>) Ag flippen hel, die heks het my selfoon. (<i>Hy sug en begin weer hark, Binki kom links op.</i>)	
BINKI:	Wilma het my gestuur. Sy sê ek moet jou roep om te kom kyk hoe die beginners leer perdry.	5
LUCKY:	(<i>Gee 'n woedende kreet.</i>) Flippit! Ek moet gaan kyk en "oe" en "aa" en "ag hoe cute" as die spul om en om en om ry. Jy gaan sê vir haar ek stoot eerder die jy-weet-wat hier rond as om daar te gaan cheer.	
BINKI:	(<i>Onseker.</i>) E ... wat moet ek nou vir Wilma sê?	10
LUCKY:	Net wat jy wil. Sê vir haar ek laaik my job hier so vreeslik, ek kan my nie daarvan wegskeur nie. Ek laaik dit te veel om perdeuitskeidings rond te stoot. So dankie, maar nee dankie. (<i>Binki aarsel. Lucky grynsag spottend.</i>)	

1.1 "Nog nege-en-negentig uur in hierdie goor **plek**." (Reël 1)

"Ag flippen hel, **die heks** het my selfoon." (Reël 3)

- 1.1.1 Van watter plek praat Lucky? (1)
- 1.1.2 Waarom moet hy nog nege-en-negentig uur by hierdie plek bly? (1)
- 1.1.3 Wie is die "heks" van wie Lucky praat? (1)
- 1.1.4 Waarom het die heks Lucky se selfoon gevat? (1)

1.2 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (1.2.1 en 1.2.2) en die antwoord neer.

Lucky sê die plek is goor, want hy (1.2.1) (wil nie daar wees nie/hou van die plek). As hy later vir Binki sê hy "laaik" sy werk by die plek, (1.2.2) (spot hy net/praat hy die waarheid). (2)

1.3 Skryf die volgende sin oor en verander die onderstreepte deel om die stelling WAAR te maak.

Lucky het gedink die mense wat by Wilma kom perdry, is arm mense; daarom was hy so kwaad. (1)

- 1.4 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die vraagnommer (1.4) en die letter (A–D) neer.

"*Binki aarsel*." (Reël 14) Dit sê vir ons dat Binki ... was om vir Wilma te gaan sê wat Lucky gesê het.

- A skaam
- B haastig
- C skrikkerig
- D opgewonde

(1)

- 1.5 Skryf die volgende gebeure onder mekaar oor in die korrekte VOLGORDE soos wat dit in die drama gebeur.

- Lucky het by Wilma begin werk.
- Lucky het klein katjies doodgemaak.
- Lucky het by die hek vir sy prokureur gewag.
- Lucky het vir Lady Jane se runnik geskrik en weggehardloop.

(4)

- 1.6 Die karakters se woorde sê vir ons hoe die karakters voel.

Kies die emosie uit KOLOM B wat by die karakter se woorde in KOLOM A pas. Skryf net die vraagnommers (1.6.1 tot 1.6.4) en die letter (A–E) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
1.6.1	"Ek wil net gou 'n paar SMS'e stuur."	A	Lucky het gedink dis verkeerd van Binki om haar ma op haar naam te noem.
1.6.2	"Moet ek aangaan, of kry jy die prentjie in jou klipkop?"	B	Lucky was bang vir Kaizer.
1.6.3	"En ek verander Sabrina na Ma."	C	Wilma was kwaad vir Lucky omdat hy homself jammer kry.
1.6.4	"Jy's arm, siestog. So jy mag maar diere mishandel."	D	Lucky wou nie doen wat Wilma vir hom sê om te doen nie.
		E	Wilma wou hê Lucky moes verstaan dat hy die verkeerde idee het van die mense wat by haar kom perdry.

(4 x 1)

(4)

- 1.7 Waarom was dit 'n goeie idee dat Lucky die stalle moes skoonmaak? (1)
- 1.8 Waarom was dit verkeerd van Lucky om nie te gaan kyk hoe die ander mense leer perdry nie? (1)
- 1.9 Waarom voel jy jammer vir Binki in hierdie situasie? (1)
- 1.10 Watter les oor stereotipering leer jy hier? (1)

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS B

WILMA:	Goed, volgende keer. <i>(Sy gooi die leiband om Lady Jane se kop en gee dit vir Binki. Binki vat dit versigtig en lei Lady Jane links af.)</i> Mooi, Binki. Jy doen dit sommer maklik vandag. <i>(Sy draai kwaai na Lucky.)</i> En nou spring jy aan die werk.	
LUCKY:	Ek hark natuurlik weer die bleddie jy-weet-wat uit die stalle.	5
WILMA:	Jy weet ook nou hoe.	
LUCKY:	Moet ek dit nou elke keer doen?	
WILMA:	Iemand moet dit doen.	
LUCKY:	<i>(Begin om Lady Jane se stal uit te hark.)</i> Die lewe is nie fair nie.	
WILMA:	Nee, dit is nie. Maar jy maak jou eie probleme.	10
LUCKY:	Kyk net hoe stir ek die shit, hoe meng ek die mis.	
WILMA:	Jy is nogal 'n goeie miskruier.	
LUCKY:	Wat nogal maak 'n miskruier goed?	
WILMA:	Jy weet tog wat hulle doen?	
LUCKY:	Byt my as ek weet.	15
WILMA:	'n Miskruier vat 'n hele lot mis, en dan maak hy bolletjies daarvan, en dan rol hy dit net waar hy dit wil hê.	

- 1.11 VOLTOOI die volgende sin deur 'n woord(e) in die lys hieronder te gebruik. Skryf net die vraagnommer (1.11) en die antwoord neer.

personifikasie;	'n vergelyking;	'n metafoor
-----------------	-----------------	-------------

"Jy is nogal **'n goeie miskruier**" in reël 12 is 'n voorbeeld van ... (1)

- 1.12 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (1.12.1 en 1.12.2) en die antwoord neer.

Die toon in hierdie uittreksel is meer (1.12.1) (positief/negatief) as aan die begin van die drama. Lucky (1.12.2) (was nie meer so stout nie/het steeds nie gedoen wat Wilma vir hom gesê het nie). (2)

- 1.13 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die vraagnommer (1.13) en die letter (A–D) neer.

In reël 15 sê Lucky: "**Byt my as ek weet.**" Hiermee bedoel hy dat ...

- A Wilma kwaai is met hom.
- B hy bang is vir miskruiers.
- C hy presies weet waarvan Wilma praat.
- D hy glad nie weet waarvan Wilma praat nie. (1)

- 1.14 Waarom wou Lucky nie vir Wilma op haar naam noem nie? (1)

- 1.15 VOLTOOI die volgende sinne. Skryf net die vraagnommers (1.15.1 tot 1.15.4) en die antwoord neer.
- 1.15.1 Wilma het vir Lucky vertel hoe dit gebeur het dat die veearts haar perd, ... (die perd se naam), moes skiet. (1)
- 1.15.2 Omdat Wilma die aand by die partytjie te veel ... het, het Lucky haar 'n ou dronkie genoem. (1)
- 1.15.3 Lucky het vir Binki gesê dat sy nie aan hom sal ... as sy weet watter lelike dinge hy gedoen het nie. (1)
- 1.15.4 Lucky het katjies doodgemaak, maar Binki het haar ... uit die brandende huis probeer red. (1)
- 1.16 Lucky het die ryk mense se katjies doodgemaak omdat hulle lelik met sy ma gepraat het.
- Gee 'n feit uit die verhaal om te motiveer waarom die stelling ONWAAR is. (1)
- 1.17 Lucky het 'n paar lesse op die perdeplaas geleer.
- Kies die inligting uit KOLOM B wat by die gebeure in KOLOM A pas. Skryf net die vraagnommers (1.17.1 tot 1.17.4) en die letter (A–E) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
1.17.1	Die magistraat het gesê dat Lucky geweet het wat hy doen toe hy die katjies doodgemaak het.	A	Kaizer het nie toegelaat dat Lucky hom slaan nie.
1.17.2	Lucky wou sy woede op Kaizer uithaal.	B	Wilma was verbaas toe Lucky sê hy het vir Kaizer water gegee.
1.17.3	Lucky het vir Kaizer van die katjies vertel.	C	Lucky moes gemeenskapsdiens by die perdeplaas doen.
1.17.4	Lucky het geskrik toe hy die letsels op Binki se arms sien.	D	Lucky het besef dat ander mense ook seerkry.
		E	Kaizer het vir Lucky gewys dat hy verstaan en hom vergewe.

(4 x 1) (4)

- 1.18 Noem TWEE dinge wat Binki aan die einde van die drama oor haar ma besluit het. (2)
- 1.19 Waarom was Lucky gelukkig om 'n ma soos sý ma te hê? (1)
- 1.20 Waarom was Binki aan die begin van die drama skaam vir ander mense? (1)
- 1.21 Hoe help die skrywer jou om te verstaan dat Lucky nie gewoond was aan die dinge wat hy op die perdeplaas moes doen nie? (1)
- 1.22 Waarom kan ons sê dat die slot goed by die drama pas? (1)

TOTAAL AFDELING A: 40

AFDELING B: KORTVERHALE

Hierdie afdeling bestaan uit EEN vraag.

VRAAG 2: BLADSAK – Lucas Malan

Beantwoord die vrae oor AL TWEE verhale.

VERHAAL A: "DIE STEM VAN 'N KIND" – Pieter Pieterse
EN

VERHAAL B: "KONING LEEU SE GESKENKE" – Pieter W Grobbelaar

VERHAAL A: "DIE STEM VAN 'N KIND" – Pieter Pieterse

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS C

... Eers dink hulle dat hy maar net aan die speel is, maar dan sê die pyn wat op hulle lywe brand dat hierdie nie die speletjies van 'n kind is nie.

"Molaeledi is kwaad! My ma! My ma! Help ons! Molaeledi is kwaad!" ...

Molaeledi jaag hulle oor die heining waar hy lank na hulle klaende gehuil staan en luister. Dan kyk hy op teen die hoë stellasië waarop die boot rus. Die ou man staan op die kant van die boot en afkyk, sy lantern in sy hand. Molaeledi breek die stok waarmee hy die kinders geslaan het met 'n harde knal oor sy knie en gooi dit ver oor die takheining. 5

Die ou man dink: Molaeledi is nie meer 'n kind nie.

Stadigaan gaan die slegte gevoel uit Molaeledi weg. 10

2.1 "Molaeledi is kwaad! My ma! ..." (Reël 3)

2.1.1 Wie roep hier na die ma? (1)

2.1.2 Waar bly hierdie mense? (1)

2.1.3 Waarom het die ou man niks aan die kinders gedoen nie? (1)

2.1.4 Wat beteken Morobula se naam? (1)

2.2 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die vraagnommer (2.2) en die letter (A–D) neer.

"... dat hierdie **nie** die **speletjies** van 'n kind is nie," in reël 2 beteken dat Molaeledi ...

A moeg was na die dag se harde werk.

B nie lus was om saam met die kinders te speel nie.

C moeg was om elke keer dieselfde speletjies te speel.

D die kinders wóú slaan omdat hulle iets verkeerd gedoen het. (1)

- 2.3 Skryf die volgende sin oor en verander die onderstreepte deel om die stelling WAAR te maak.

Molaeledi het anders opgetree as gewoonlik, want hy was besig om siek te word. (1)

- 2.4 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (2.4.1 en 2.4.2) en die antwoord neer.

Molaeledi sou (2.4.1) (vir altyd/nog vir 'n rukkie) die mense se boodskapper kon wees. Hy het dit geweet en hy was (2.4.2) (gelukkig/ongelukkig) daarvoor. (2)

- 2.5 Die karakters se woorde sê vir ons hoe die karakters voel.

Kies die emosie uit KOLOM B wat by die karakter se woorde in KOLOM A pas. Skryf net die vraagnommers (2.5.1 tot 2.5.4) en die letter (A–E) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
2.5.1	"Miskien is dit Mohlapi, die oudste seun van Mamaropeni, van wie daar nuus gekom het."	A	Die ander mense het nie gedink dat Morobula se plan sou werk nie.
2.5.2	"Is dit nie al moeilik genoeg om hierdie makoro's van ons teen die sterk water op te stuur ... nie?"	B	Die kinders was stout en het Morobula geterg.
2.5.3	"Volgende jaar, as die groot water kom, sal my boot klaar wees ..."	C	Die mense het oor Molaeledi se boodskappe gewonder.
2.5.4	"Daar kom die groot water!"	D	Morobula het vas geglo dat sy plan sou werk.
		E	Molaeledi het daarvan gehou om die boodskapper te wees.

(4 x 1)

- 2.6 Skryf die volgende gebeure onder mekaar oor in die korrekte VOLGORDE soos wat dit in die verhaal gebeur.

- Molaeledi het vir Morobula gaan sê dat hy saam op die boot wil gaan.
- Teen die aand het Molaeledi die laaste boodskap vir die dag gestuur.
- Molaeledi het die kinders met 'n stok geslaan.
- Die kinders het Morobula weer gekoggel.

- 2.7 Waarom kan 'n mens verstaan dat Molaeledi van sy werk as boodskapper gehou het? (1)

- 2.8 Waarom was dit verkeerd van die kinders om Morobula die hele tyd te koggel? (1)

- 2.9 Watter les leer jy by Morobula wat jou kan help om in jouself te glo? (1)

- 2.10 Waarom kan ons sê dat die slot goed by die verhaal pas? (1)

EN

VERHAAL B: "KONING LEEU SE GESKENKE" – Pieter W Grobbelaar

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS D

... Tot Leeu en Rooikat en Wolf eet saam asof hulle nog nooit bloed geproe het nie. Maar Leeu reken: op 'n party kan jy darem nie van jou gaste se familie voorsit nie.

"Luister nou, my diere!" sê Leeu toe hy die heuningpot skoongelek het. Want 'n koning eet eerste en laaste, en so nou en dan tussenin ook. Die ander moet maar vat wat hulle kan kry. "Luister, my diere!" sê Leeu. "Ek wil graag vir julle elkeen 'n geskenk 5 gee om te wys dat ek 'n goeie koning is."

"Dankie, dankie, dankie!" sê die diere, en druk vorentoe, want die een is bang dat die ander dalk die beste geskenk voor hom gaan kry.

"Stadig nou!" sê Leeu. "Wie gryp, kry niks – en die vraat kry laaste."

Toe gaan dit 'n bietjie beter.

10

- 2.11 Waarom moes al die diere Leeu se partytjie bywoon? (1)
- 2.12 Noem TWEE dinge wat die diere by die partytjie gedoen het. (2)
- 2.13 VOLTOOI die volgende sin deur 'n woord(e) in die lys hieronder te gebruik. Skryf net die vraagnommer (2.13) en die antwoord neer.

'n metafoor;	klanknabootsing;	personifikasie
--------------	------------------	----------------

" 'Luister, my diere!' sê Leeu." (Reël 5) Dit is 'n voorbeeld van ... (1)

- 2.14 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die vraagnommer (2.14) en die letter (A–D) neer.

" – en die **vraat** kry laaste." (Reël 9) Hier beteken **vraat** dat iemand ...

- A net heuning eet.
 B agter in die ry gaan staan het.
 C die eerste wil wees om iets te kry.
 D besluit het om nie partytjie toe te gaan nie. (1)

- 2.15 VOLTOOI die volgende sinne. Skryf net die vraagnommers (2.15.1 tot 2.15.4) en die antwoord neer.

2.15.1 Die bokvrouens het nie partytjie toe gegaan nie, want hulle was bang dat koning Leeu hulle sou ... (1)

2.15.2 ... en sy maats het eerste horings as geskenke gekry. (1)

2.15.3 Koning Leeu het Olifant se ... gepluk sodat hy asem kon kry. (1)

2.15.4 Koning Leeu het vir Koggelmander 'n ... gegee toe hy op hom getrap het. (1)

2.16 Die diere was nie almal ewe gelukkig toe die geskenke uitgedeel is nie.

Kies die inligting uit KOLOM B wat by die gebeure in KOLOM A pas. Skryf net die vraagnommers (2.16.1 tot 2.16.4) en die letter (A–E) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
2.16.1	Renoster was aggressief en wou baklei.	A	Hasie en Esel het geen keuse gehad nie.
2.16.2	Kameelperd het vir koning Leeu geskree.	B	Hy het vir almal gelag.
2.16.3	Leeu het net uitgedeel wat hy in sy hande gehad het.	C	Hy kon nie meer sê hoe hy voel nie.
2.16.4	Slang het veldmedisyne gedrink en wou almal byt.	D	Hy het sy bene verloor.
		E	Sy een horing is groter as die ander een.

(4 x 1)

(4)

2.17 Boerbok se vrou het mooi klere as geskenk gekry.

Gee 'n feit uit die verhaal om te motiveer waarom die stelling ONWAAR is.

(1)

2.18 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (2.18.1 en 2.18.2) en die antwoord neer.

Aan die einde van hierdie verhaal is die toon (2.18.1) (vroluk/hartseer), want Padda en Skilpad is al twee (2.18.2) (opgewonde/ongelukkig) oor hoe hulle lyk.

(2)

2.19 Waarom was dit verkeerd dat Perd en Koei so baie klere gekry het?

(1)

2.20 Waarom was dit goed dat Krokodil vir Skilpad gehelp het?

(1)

2.21 Waarom is jy vies oor Muishond se optrede by die partytjie?

(1)

2.22 Hoe help die skrywer jou om te sien dat die meeste diere maar skrikkerig was vir koning Leeu?

(1)

TOTAAL AFDELING B: 40
GROOTTOTAAL: 40